

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Cæsari
Aug. in Comicijs Avgvstæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1542

VD16 C 4714

De Vtraqve Specie Coenæ Domini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35748

Dei uitam & salutem innocentum defendant.

DE VTRAQUE SPECIE
COENAE DOMINI.

Non potest dubitari, quin pium sit, & consensu
taneum institutioni Christi, & uerbis Pauli
uti utraq; parte in Coena Domini. Christus enim
instituit utraq; partem, & instituit, non pro par-
te Ecclesiae, sed pro tota Ecclesia. Nam non pres-
byteri solum, sed tota Ecclesia auctoritate Christi,
non auctoritate humana utitur Sacramento. Idq; fa-
teri aduersarios existimamus. Iam si Christus in-
stituit pro tota Ecclesia, cur altera species adimi-
tur parti Ecclesiae, Cur prohibetur usus alterius
speciei? Cur mutatur ordinatio Christi? praefer-
tim, cum ipse uocet eam testamentum suum, Quod
si hominis testamentum rescindere non licet, multo
minus Christi testamentum rescindere licebit. Et
Paulus inquit se a Domino accepisse, quod tradi-
dit. Tradiderat autem usum utriusq; speciei, sicut
clare ostendit textus. I. Corinth. xi. Hoc facite, in-
quit, primum de corpore, postea eadem uerba de
poculo repetit. Et deinde. Probet seipsum homo,
& sic de pane comedat, & ex poculo bibat:

Heu

DE VTRAQUE SPECIE

Hec sunt uerba disponentis. Et quidem praefatur, ut qui sunt usuri Coena Domini, simul utantur. Quare constat pro tota Ecclesia sacramentum institutum esse. Et manet mos adhuc in Ecclesiis Graecis, Et fuit quondam etiam in Latinis Ecclesiis, sicut Cyprianus & Hieronymus testantur. Sic enim inquit Hieronymus in Sophoniam. Sacerdotes qui Eucharistiae seruiunt, & sanguinem Domini populis eius diuidunt &c. Idem testatur Synodus Toletana. Nec difficile fuerit magnum accuuum testimoniorum congerere. Hic nihil exaggeramus, tantum relinquimus prudenti lectori expendendum, quid sciendum sit de diuina ordinatione.

Aduersarij in Confutatione non hoc agunt, ut excusent Ecclesiam, cui adempta est altera pars sacramenti. Id decuit bonos & religiosos uiros. Erat quaerenda firma ratio excusandae Ecclesiae, & docendarum conscientiarum, quibus non potest contingere nisi pars sacramenti. Nunc ipsi defendunt recte prohiberi alteram partem, & uolunt concedere usum utriusque partis. Primum fingunt initio Ecclesiae alicubi morem fuisse, ut una pars tantum porrigeretur. Neque tamen exemplum huius rei uetus ullum afferre possunt. Sed allegant locos in

locos in quibus fit mentio panis, ut apud Lucam, ubi scriptum est, q̄ discipuli agnouerint Christum in fractione panis. Citant & alios locos de fractione panis. Quanquam autem non ualde repugnamus, quo minus aliqui de sacramento accipiantur, tamen hoc nõ consequitur unam partem tantũ datam esse, quia partis appellatione reliquum significatur communi consuetudine sermonis. Ad dunt de Laica communionem, quæ non erat usus alterius tantum speciei, sed utriusq̄. Et si quando Sacerdotes Laica communionem uti iubentur, significatur, q̄ a ministerio consecrationis remoti fuerint. Neq̄ hoc ignorant aduersarij, sed abutuntur inscitia imperitorũ, qui cum audiunt Laicam communionem, statim somniant morem nostri temporis, quo datur Laicis tantum pars sacramenti. Ac uidete impudentiam, Gabriel inter ceteras causas recitat, cur non detur utraq̄ pars, quia fuerit discrimen inter Laicos & Presbyteros faciendum. Et credibile est hanc præcipuam causam esse, cur defendatur prohibitio unius partis, ut dignitas ordinis religionem quadam fiat commendatior. Hoc est consilium humanũ, ut nihil dicamus inciuilius, quod quo spectet facile iudicari potest. Et in Cõsultatione allegant de filijs Heli, q̄ amisso summo sacerdotio

S

cerdotio

DE VTRAQVE SPECIE

eerdotio, petitori sint unam partem sacerdotalem
 .1. Regum. 2. Hic dicunt usum unius speciei significatum esse. Et addunt, Sic ergo & nostri Laici una parte sacerdotali, una specie contenti esse debent. Plane ludunt aduersarij, cū ad sacramentum transferunt historiam de posteris Heli. Ibi describitur pœna Heli. Num hoc quoq; dicent, Laicos propter pœnam remoueri ab altera parte. Sacramentum institutum est, ad consolandas, & erigendas territas mentes, cum credunt carnem Christi, datam pro uita mundi, cibum esse, cum credunt se coniunctos Christo, uiuificari. Verum aduersarij argumentantur Laicos remoueri ab altera parte pœnæ causa. Debent, inquiunt, esse contenti, Satis pro imperio. Cur autem debent? Non est querenda ratio, sed lex esto, quidquid dicunt Theologi, Hæc est *ἑωλοκροσία* Ecciana. Agnoscimus enim istas Thraasonicas uoces, quas si exagitare uellemus non defutura nobis esset oratio. Videtis enim quanta sit impudentia, Imperat tanquam aliquis Tyrannus in tragedijs, Quod nolunt, uelint, debent esse contenti. Num hæ rationes quas citat excusabunt hos in iudicio Dei qui prohibent partem sacramenti, qui seuiunt in homines bonos, utentes integro sacramento. Si hac ratione prohibent, ut
sit ordia

fit ordinis discrimen, hæc ipsa ratio mouere debe-
at, ne assenciamur aduersarijs, uel si alioqui mo-
rem cum ipsis seruaturi eramus. Alia sunt discrimi-
na ordinis sacerdotum & populi, sed non est
obscurum, quid habeant consilij, cur hoc discrimen
tantopere defendant. Nos ne de uera dignitate or-
dinis detrahere uideamur, de hoc callido consilio
plura non dicemus.

Allegant & periculum effusionis, & similia
quædam, quæ non habent tantam uim, ut ordina-
tionem Christi mutant. Et fingamus sane liberum
esse, Vti una parte aut ambabus, quomodo poterit
prohibitio defendi? Quanquam Ecclesia non su-
mit sibi hanc libertatem, ut ex ordinationibus Chrê-
sti, faciat res indifferentes. Nos quidem Ecclesiam
excusamus quæ hanc iniuriam pertulit, cum utraq;
pars ei contingere non posset, sed autores qui de-
fendunt recte prohiberi usum integri sacramenti,
quiq; nunc nõ solum prohibent, sed etiã utentes in-
tegro sacramento excõmunicant, & ui persequun-
tur, non excusamus. Ipsi uiderint, quomodo Deo
rationem suorum consiliorum reddituri sint. Neq;
statim iudicandum est Ecclesiam constituere aut
probare, quidquid Pontifices constituunt, præser-
tim cum Scriptura de Episcopis & Pastoribus

S ij uaticinetus

DE CONIVGIO

uaticinetur in hanc sententiam, ut Ezechiel ait,
Peribit lex a sacerdote.

DE CONIVGIO SACER- DOTVM.

IN tanta infamia inquinati cœlibatus, audent
uersarij non solum defendere legem Pontificiam
am impio & falso pretextu nominis diuini, sed
etiam hortari Cæsarem ac Principes, ne tolerent
coniugia sacerdotum ad ignominiam & infamiam
Romani Imperij, sic enim loquuntur. Quæ maior
impudentia unquam ulla in historia lecta est, quam
hæc est aduersariorum? Nam argumenta quibus
utuntur, postea recensebimus. Nunc hoc expendat
prudens lector, quid frontis habeant isti nihili ho-
mines, qui dicunt coniugia parere infamiam & ig-
nominiam Imperio, quasi uero Ecclesiam ualde or-
net ista publica infamia flagitiosarum ac prodigi-
osarum libidinum, quæ flagrant apud istos S. Pa-
tres qui Curios simulant, & bacchanalia uiuunt.
Ac plerumque ne uerecunde quidem nominari que-
unt, quæ isti summa licentia faciunt. Et has suas li-
bidines castissima dextra tua Carole Cæsar, quem
etiam uetera quedam uaticinia appellant regem
pudicæ